

Фарміраванне духоўна-гістарычнага комплекса ў г. Крычаў

Арабей В.Г., Козыр А.А., Савін К.Д.
Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Крычаў з'яўляецца адным са старадаўнейшых гарадоў Беларусі з багатай гісторыяй, але, нажаль, на сённяшні дзень захавалася невялікая частка матэрыяльнай культуры, якая сведчыць пра часы росквіту паселішча. Для павышэння духоўнага і культурнага ўзроўня жыхароў, паляпшэння ўмоў іх пражывання, а таксама павышэння турыстычнай і інвестыцыйнай прывабнасці раёна у мясцовых ўладаў з'явілася ідэя стварэння духоўна-гістарычнага цэнтра.

Горадабудаўнічы аналіз паказаў, што ў найбольшай ступені для стварэння ансамбля падыходзіць тэрыторыя замчышча, з якога пачалося развіццё паселішча, знітаваная з яго важнымі гістарычнымі падзеямі. Асноўнымі аргументамі на карысць выбару Замкавай гары была наяўнасць вольных пляцовак для размяшчэння перспектывных будынкаў, маляўнічыя краявіды і прымыканне да зоны адпачынку гараджан. Добрая сувязь з цэнтральнай часткай горада і такімі аб'ектамі, як дом культуры, этнаграфічны музей, дом піянераў, палац Пацёмкіна і інш., дазваляюць стварыць пешаходны маршрут па найбольш цікавых славукасцях Крычава.

Фарміраванне аб'ёмна-прасторавай кампазіцыі комплексу адбывалася на падставе выяўленых гістарычных графічных матэрыялаў і вопыту ўзвядзення аналагічных аб'ектаў. Будынкi, якія праектуюцца, былі размешчаны па перыметры гары і злучаны з агароджай і брамай у адзіны ансамбль. Дадзенае рашэнне ў максімальнай ступені паспрыяла стварэнню плошчы, прызначанай для правядзення разнастайных грамадскіх мерапрыемстваў. Дзякуючы шчыльнаму размяшчэнню аб'ектаў на паўднёва-усходнім баку замчышча, быў створаны выразны сілуэт комплексу, від на які раскрываецца з зоны адпачынку і ракі. Усе існуючыя аб'екты былі захаваныя і арганічна ўвайшлі ў структуру комплексу.

Архітэктурна-мастацкі строй праектуемых будынкаў грунтуецца на выяўленых панарамах Крычава, якія ў сувязі з іх схематычнасцю не даюць магчымасці дакладнай рэканструкцыі. Новае функцыянальнае прызначэнне аб'ектаў таксама патрабавала карэктывроўкі традыцыйных прыёмаў. Гэтыя фактары паўплывалі на выпрацоўку іншага падыхода пры фарміраванні комплексу, і пасля аналізу магчымых варыянтаў і вопыта аднаўлення гістарычных аб'ектаў быў абраны метаад імправізацыі, які дае магчымасць арганічна спалучыць старадаўнія і сучасныя архітэктурна-мастацкія, функцыянальна-планіровачныя і інжынерныя рашэнні.